

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ**

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Андрій ФОМЕНКО**

____.____. 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»**

Освітній ступінь: магістр

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітня програма: «Публічне управління та адміністрування»,
наказ № 641 від 31.08.2020

Статус навчальної дисципліни: нормативна

Мова навчання: українська

Методологія публічного управління // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 13 с.

РОЗРОБНИК:

Шевченко С.О., завідувач кафедри управління та адміністрування факультету соціально-психологічної освіти та управління Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор наук з державного управління, доктор філософії з педагогіки, професор, Заслужений працівник освіти України

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Чикаренко І.А., завідувач кафедри менеджменту та управління проектами Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, доктор наук з державного управління, доцент

Петренко О.С., доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, кандидат наук з державного управління, доцент

Розглянуто на засіданні оперативної наради кафедри управління та адміністрування

26.08.2020, протокол № 18

Рекомендовано Науково-методичною радою університету

27.08.2020, протокол № 12

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 5 років

27.08.2020, протокол № 12

Програма вивчення навчальної дисципліни **«Методологія публічного управління»** складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

Предметом навчальної дисципліни «Методологія публічного управління» є основні характеристики публічного управління як складного соціального явища, загальні закономірності взаємодії соціальних об'єктів в процесі формування та реалізації державно-управлінських впливів, обумовленість та напрями еволюції публічного управління та адміністрування.

Метою навчальної дисципліни «Методологія публічного управління» є опанування базових знань щодо теоретичних аспектів здійснення державної влади та формування на цій основі відповідних вмінь та навичок.

Основні завдання навчальної дисципліни «Методологія публічного управління»:

- визначити основні поняття методології публічного управління;
- проаналізувати основні тенденції розвитку методології публічного управління в Україні;
- дослідити особливості, причини і напрям еволюції методології публічного управління;
- розглянути засади ресурсного забезпечення методології публічного управління;
- розглянути поняття та зміст методології публічного управління;
- проаналізувати принципи сучасної методології публічного управління;
- ознайомити з історією становлення та процесом еволюції методології публічного управління в Україні.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі. Дисципліна вивчається після дисциплін «Публічна служба», «Стратегічне управління», «Публічна політика. Право в публічному управлінні».

Опанувавши програму навчальної дисципліни **«Методологія публічного управління»**, здобувачі повинні володіти основними професійними компетенціями, зокрема, у професійній діяльності:

знати:

- теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень;
- основні тенденції розвитку методології публічного в Україні;
- особливості, причини і напрям еволюції публічного управління;
- засади ресурсного забезпечення методології публічного управління;

вміти:

- використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування;
- здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та

технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур;

- розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи;

- розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень;

- планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків;

- використовувати системні знання про механізми, методи та інструменти публічного управління в різних сферах, секторах, галузях, комплексах національної економіки.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Наукове дослідження проблем публічного управління, його функції, види, етапи

Сутність, функції і значення науки. Поняття наукового дослідження з публічного управління. Поняття про методологію та методи наукового дослідження. Види наукових досліджень з публічного управління. Етапи наукових досліджень. Гендерні дослідження.

Тема 2. Системний підхід як методологія наукових досліджень з публічного управління

Сутність системного підходу. Класифікація систем. Основні принципи системного підходу. Системний аналіз. Моделювання як метод наукового пізнання.

Тема 3. Програма наукового дослідження в галузі публічного управління. Вимірювання в ході наукових досліджень. Табулювання, підрахунок частот, графічне представлення даних та використання методів математичної статистики

Місце і роль програми в дослідженні. Структура програми: постановка проблеми, формулювання теми дослідження; мета і завдання дослідження; об'єкт і предмет дослідження; інтерпретація основних понять дослідження; формулювання робочих гіпотез; організаційно-методичний план дослідження. Ознаки і змінні. Типи і характеристики шкал для вимірювання. Табулювання даних. Обчислення абсолютних, відносних, процентних та накопичених частот.

Графічне представлення частотного розподілу. Методи математичної статистики: Міри центральної тенденції. Міри варіації (мінливість).

Тема 4. Вибірковий метод у науковому дослідженні в галузі публічного управління.

Поняття про суцільне та несучільне дослідження. Методи несучільного дослідження. Головні поняття вибіркового методу. Головні способи формування вибіркової сукупності. Прості схеми відбору. Багатоступеневі та комбіновані способи формування вибіркової сукупності. Невипадкові схеми відбору.

Тема 5. Аналіз документів як метод набуття первинної інформації у ході дослідження з публічного управління

Традиційний аналіз. Формалізований аналіз (контент-аналіз). Вибір та якість документальної інформації. Необхідність критичного ставлення до документів.

Тема 6. Спостереження як метод збору первинної інформації у науковому дослідженні з публічного управління

Поняття спостереження. Програма спостереження. Види спостереження. Фіксація результатів. Підготовка спостерігача.

Тема 7. Опитування як метод отримання первинної інформації в ході дослідження з публічного управління

Види опитувань у дослідженнях проблем в галузі публічного управління. Типи і форми питань, які використовують при опитуванні. Використання шкал для упорядкування відповідей на закриті питання. Правила побудови питань, принципи побудови анкети і вимоги до проведення анкетування.

Тема 8. Експеримент як спосіб перевірки наукових гіпотез

Поняття експерименту у наукових дослідженнях проблем в галузі публічного управління. Експериментальні змінні. Умови проведення експерименту. Види експериментів у дослідженнях з публічного управління. Умови отримання достовірних даних за підсумками експерименту в магістерському дослідженні.

Обсяги навчальної дисципліни: Додаток 1.1 (оновлюється щорічно)

Засоби діагностики знань

Для навчальної дисципліни «**Методологія публічного управління**» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: лекційні, семінарські заняття, індивідуальна та самостійна робота, підсумковий контроль.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами:

– поточного контролю (30 б.) – на підставі участі слухача у семінарських заняттях;

- індивідуальної та самостійної роботи слухача (30 б.) – на підставі виконання та захисту індивідуальних завдань (есе);
- підсумкового контролю (40 б.) – на підставі заліку.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтуються на глибокому знанні чинного законодавства, теорії, історії публічного управління та правозастосовної практики
4	Добрий рівень компетентностей. Добрий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними вадами. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтуються на знанні чинного законодавства, теорії, історії публічного управління та правозастосовної практики
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань, передбачених планом заняття, виконані, деякі види завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни й поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті

За самостійну та індивідуальну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно з їх складністю та визначаються викладачем:

Критерії оцінювання самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛИ	ВИД ЗАВДАННЯ
15	Написання творчої роботи (есе) за тематикою, визначеною викладачем
15	Написання та публікація тез доповіді на конференції всеукраїнського чи регіонального рівня
Мах 5 за одне питання	Самостійне опрацювання теоретичних питань
Мах 5 за одну презентацію	Підготовка презентацій в форматі PowerPoint з обраних тем (групова або індивідуальна)

Незалежно від кількості набраних балів під час аудиторної роботи всі здобувачі вищої освіти виходять на підсумковий контроль.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

Відповідно до навчального плану підсумковий контроль із навчальної дисципліни «**Методологія публічного управління**» передбачений у формі заліку. Максимальна кількість балів з підсумкового контролю становить 40 балів. Оцінювання компетентності здобувача вищої освіти під час підсумкового контролю здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне питання. Виставляючи рівень компетентності, науково-педагогічний працівник має його обґрунтувати, керуючись логікою та наявними критеріями.

Критерії оцінки знань з дисциплін кафедри для підсумкового контролю (залік/екзамен)

1. Виконання теоретичної частини завдання – мах 20 балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
18 – 20	Теоретичне питання розкрито повно та ґрунтовно, з використанням не тільки обов'язкової, а й додаткової літератури
14 – 17	Теоретичне питання в цілому розкрито, однак допущені деякі неточності. Обов'язкова література опрацьована не в повному обсязі.
10 – 13	Сутність питання визначено правильно, але розкрито неповністю, допущені деякі помилки. Обсяг обов'язкової літератури використаний частково

7 – 9	Сутність питання визначено правильно, але розкрито частково, допущені суттєві помилки в термінології, без впливу на загальне розуміння питання. Опрацьовано лише 2-3 джерела обов'язкової літератури
3 – 6	Сутність питання розкрито недостатньо, поверхово, не розкрито більшість його окремих положень, допущені грубі помилки, що вплинули на загальне розуміння проблеми. Обов'язкова література не опрацьована
0 – 2	Сутність питання не розкрито взагалі. Поверхово розкрито лише окремі положення питання. Допущені суттєві помилки, що значно вплинуло на загальне розуміння проблеми

2. Виконання практичної частини завдання – max 20 балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
18 – 20	Практичне питання вирішено повністю. Зроблено достатньо повний висновок
14 – 17	Практичне питання в цілому розкрито, однак допущені деякі неточності. Поверхово зроблений висновок
10 – 13	Практичне питання вирішено правильно, але розкрито неповністю. Допущені незначні помилки. Висновок зроблений частково.
5 – 9	Практичне питання вирішено правильно, але розкрито частково, допущені суттєві помилки в термінології, без впливу на загальне розуміння питання. Висновок не сформульовано
1– 4	Практичне питання розкрито недостатньо, поверхово, не визначено більшість його окремих положень, допущені грубі помилки, що вплинули на загальне розуміння проблеми. Висновок не зроблено
0	Практичне питання не розв'язане

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Для якісного засвоєння слухачами навчальної дисципліни необхідна наявність ноутбука, проектора, доступ до мережі Internet, звукового обладнання, фліпчарт, кольорові маркери.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Засобами забезпечення навчальної дисципліни та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: комп'ютерні презентації; ілюстративні матеріали; каталоги ресурсів, стандартизовані тести; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Додаток 1.1.
до робочої програми з навчальної дисципліни
«Методологія публічного управління»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Лариса НАЛИВАЙКО**

_____ 2020 р.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методологія публічного управління»

Освітній ступінь: магістр
Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»
на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання: ЗАОЧНА Обсяг: 3 кредити ЄКТС (90 годин).

Факультет: Соціально-психологічної освіти та управління
Курс 1 Група МЗ-ПУА-021

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1.	Наукове дослідження проблем публічного управління, його функції, види, етапи	11	1	1			10
2.	Системний підхід як методологія наукових досліджень з публічного управління	11	1	1			10
3.	Програма наукового дослідження в галузі публічного управління. Вимірювання в ході наукових досліджень. Табулювання, підрахунок частот, графічне представлення даних та використання методів математичної статистики	11	1	1			10

4.	Вибірковий метод у науковому дослідженні в галузі публічного управління	11	1	1			10
5.	Аналіз документів як метод набуття первинної інформації у ході дослідження з публічного управління	12	2		2		10
6.	Спостереження як метод збору первинної інформації у науковому дослідженні з публічного управління	12	2		2		10
7.	Опитування як метод отримання первинної інформації в ході дослідження з публічного управління	12	1	1	1		10
8.	Експеримент як спосіб перевірки наукових гіпотез	10	1	1	1		8
Разом за семестр		90	12	6	6		78
Форма підсумкового контролю		залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні оперативної наради кафедри управління та адміністрування, протокол від 26 серпня 2020 р. № 18

Керівник кафедри

Сергій ШЕВЧЕНКО

Основні нормативні акти

1. Деякі питання реформування державного управління України : розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 чер. 2016 р. № 474-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80>.
2. Європейська хартія місцевого самоврядування. Рада Європи; Хартія, Міжнародний документ від 15.10.1985. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_036.
3. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
5. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
6. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
7. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16 вер. 2014 р. № 1678-VII. – URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1678-18/paran2#n2>.
8. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 7 чер. 2001 р. № 2493-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
9. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квіт. 2014 р. № 333-р. URL : <https://cutt.ly/GfQwX8v>.
10. Цивільний кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ed20060220/stru>.

Підручники

1. Адаменко М. І. Основи наукових досліджень / М. І. Адаменко, М. В. Бейлін. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 188 с.
2. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. – Т. 2. – 324 с.
3. Методологія державного управління / наук.-ред. колегія : Ю. П. Сурмін (співголова), П. І. Надолішній (співголова) та ін. – 2011. – 692 с.
4. Методологія наукових досліджень з державного управління : хрестоматія / упоряд. : С. В. Загороднюк, О. Л. Євмешкіна, В. В. Лещенко ; за заг. ред. д-ра політ. наук К. О. Ващенко. – К. : НАДУ, 2014. – 180 с.
5. Публічне врядування / наук. ред. кол. : В. С. Загорський (голова), С. О.

Телешун (співголова) та ін. – ЛРІДУ НАДУ при Президентіві України. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 630 с.

6. Сурмін Ю. П. Майстерня вченого: підручник для науковця. – К., 2006. – 302 с.

7. Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В. М. Князєв (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. 2011. – 748 с.

8. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2008. – 310 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. В Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

2. Державне управління : основи теорії, історія і практика : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Їжа, Г. І. Арабаджі // За заг. ред. Надолішнього П. І., Бакуменка В. Д. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.

3. Дудник І. Вступ до загальної теорії систем : навч. посіб. / І. М. Дудник. – К. : Кондор, 2009. – 206 с.

4. Кашуба М. В. Методологія сучасного наукового дослідження у сфері державного управління : навч. посіб. / М. В. Кашуба, П. М. Петровський; Львів. регіон. ін-т держ. упр. НАДУ. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2006. – 92 с.

5. Концептуальні засади взаємодії політики й управління / Е. А. Афонін, Я. В. Бережний, О. Л. Валецький та ін.; за заг. ред. В. А. Ребкала. – Навч. посіб. – К. : НАДУ, 2010. – 300 с.

6. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.

7. Методологія державного управління : словник-довідник / уклад. : В. Д. Бакуменко (кер. автор. кол), Д. О. Безносенко, С. В. Бутівченко та ін. // За заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. – К. : НАДУ, 2004. – 196 с.

8. Методологія системних досліджень в державному управлінні: навч. посіб. / Бакуменко В. Д., Кравченко С. О. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 116 с.

9. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Марцин В. С., Міценко Н. Г., Даниленко О. А. та ін. – Львів : Ромус-Поліграф, 2002. – 128 с.

10. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Грищенко І. М., Григорєнко О. М., Борисейко В. О. – Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2001. – 185 с.

11. Словник-довідник науковця початківця / Краснобокий Ю. М., Левківський К. М., Міністерство освіти і науки України. Науково-методичний центр вищої освіти. – 2. вид, випр. і доп. – К. : НМЦВО, 2001. – 71 с.

12. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Цехмістрова Г. С. – К. : Слово, 2003. – 240 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко; редкол. : В. М. Князєв, П. І. Надолішній, М. І. Мельник [та ін.] ; Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. К. : Вид-во УАДУ, 2000. 328 с.
2. Крушельницька Т. А. Стратегічні підходи до реформування системи державного управління України в умовах економічної невизначеності. *Збірник наукових праць Донецького державного університету управління*. 2014. Т. 15, Вип. 291. С. 152 – 161.
3. Методологія державного управління як галузі науки : наук. розробка / авт. кол. : Ю. Сурмін, В. Бакуменко, А. Краснейчук. К. : НАДУ, 2010. 32 с.
4. Могилянко О. Формування публічної політики: теоретико-методологічні аспекти. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2018. Вип. 4 (39). С. 22 – 26.
5. Формування та реалізація інноваційної соціально орієнтованої моделі розвитку територій в Україні / О. Ю. Бобровська, Т. О. Савостенко, О. В. Каховська [та ін.] ; за заг. ред. О. Ю. Бобровської, Т. О. Савостенко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. 124 с.
6. Шевченко С. О. Аналіз поняттєво-категорійного апарату дослідження процесу гуманізації професійної підготовки публічних службовців. *Наукові праці*. Серія : Державне управління. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. Вип. 252. Т 263. С. 184 – 190.

Інтернет-ресурси

1. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua>.
2. Президент України – <http://www.president.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України – <http://www.niss.gov.ua>.

Розглянуто і схвалено на засіданні оперативної наради кафедри управління та адміністрування, протокол від 26 серпня 2020 р. № 18

Керівник кафедри

Сергій ШЕВЧЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА
УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методологія публічного управління»**

Освітній ступінь: магістр
Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітня програма: «Публічне управління та адміністрування»,
наказ № 641 від 31.08.2020

Форма навчання: заочна

Групи МЗ-ПУА–021
у 2020/2021 навчальному році

Плани семінарських та практичних
занять обговорені та схвалені на
засіданні оперативної наради кафедри
управління та адміністрування
протокол від 26 серпня 2020 року № 18

Завідувач кафедри
д.держ. упр., професор

Сергій ШЕВЧЕНКО

Дніпро – 2020

РОЗРОБНИК:

Шевченко С.О., завідувач кафедри управління та адміністрування факультету соціально-психологічної освіти та управління Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор наук з державного управління, доктор філософії з педагогіки, професор, Заслужений працівник освіти України

Тема 1. Наукове дослідження проблем публічного управління, його функції, види, етапи

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають опануванню: місце і роль програми; структура програми, постановка проблеми, формулювання теми дослідження, мета і завдання дослідження; об'єкт і предмет дослідження; інтерпретація основних понять дослідження; робоча гіпотеза; організаційно-методичний план дослідження.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи до теми 1

1. Структура програми:

1.1. постановка проблеми, формулювання теми дослідження;

1.2. мета і завдання дослідження;

1.3. об'єкт і предмет дослідження;

1.4. інтерпретація основних понять дослідження;

1.5. формулювання робочих гіпотез;

1.6. організаційно-методичний план дослідження

Рекомендована література до Теми 1:

1. Адаменко М. І. Основи наукових досліджень / М. І. Адаменко, М. В. Бейлін. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 188 с.

2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. В Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

3. Державне управління : основи теорії, історія і практика : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Їжа, Г. І. Арабаджи // За заг. ред. Надолішнього П. І., Бакуменка В. Д. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.

4. Кашуба М. В. Методологія сучасного наукового дослідження у сфері державного управління : навч. посіб. / М. В. Кашуба, П. М. Петровський; Львів. регіон. ін-т держ. упр. НАДУ. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2006. – 92 с.

5. Методологія наукових досліджень з державного управління : хрестоматія / упоряд. : С. В. Загороднюк, О. Л. Євмешкіна, В. В. Лещенко ; за заг. ред. д-ра політ. наук К. О. Ващенко. – К. : НАДУ, 2014. – 180 с.

6. Методологія державного управління : словник-довідник / уклад. : В. Д. Бакуменко, Д. О. Безносенко, С. В. Бутівченко та ін. // за заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева, В. Д. Бакуменка. – К. : НАДУ, 2004. – 196 с.

7. Методологія державного управління як галузі науки : наук. розробка / Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. О. Краснейчук. – К. : НАДУ, 2010. – 32 с.

8. Методологія системних досліджень в державному управлінні: навч. посіб. / Бакуменко В. Д., Кравченко С. О. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 116 с.

9. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Грищенко І. М., Григоренко О. М., Борисейко В. О. – Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2001. – 185 с.

10. Словник-довідник науковця початківця / Краснобокий Ю. М., Левківський К. М., Міністерство освіти і науки України. Наук.-метод. центр вищої освіти. – 2. вид, випр. і доп. – К. : НМЦВО, 2001. – 71 с.

Тема 2. Системний підхід як методологія наукових досліджень з публічного управління

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають опануванню: системний підхід, система, класифікація, принципи, системний аналіз, метод наукового пізнання, наукове дослідження, категорія.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи до теми 2

1. Сутність системного підходу.
2. Класифікація систем.
3. Основні принципи системного підходу.
4. Основні принципи системного підходу.
5. Системний аналіз.
6. Моделювання як метод наукового пізнання.

Рекомендована література до теми 2

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. В Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
2. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. – Т. 2. – 324 с.
3. Методологія наукових досліджень з державного управління : хрестоматія / упоряд. : С. В. Загороднюк, О. Л. Євмешкіна, В. В. Лещенко ; за заг. ред. д-ра політ. наук К. О. Ващенко. – К. : НАДУ, 2014. – 180 с.
4. Методологія державного управління / наук.-ред. колегія : Ю. П. Сурмін (співголова), П. І. Надолішній (співголова) та ін. – 2011. – 692 с.
5. Сурмін Ю. П. Майстерня вченого: підручник для науковця. – К., 2006. – 302 с.
6. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Цехмістрова Г. С. – К. : Слово, 2003. – 240 с.

Тема 3. Програма наукового дослідження в галузі публічного управління. Вимірювання в ході наукових досліджень. Табулювання, підрахунок частот, графічне представлення даних та використання методів математичної статистики

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають опануванню: програма дослідження, структура програми, постановка проблеми, формулювання теми дослідження, мета, завдання дослідження, об'єкт

дослідження, предмет дослідження, інтерпретація, формулювання робочих гіпотез, організаційно-методичний план дослідження, ознака, змінні, табулювання даних, математична статистика.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи до теми 3

1. Програма в дослідження.
2. Структура програми: постановка проблеми, формулювання теми дослідження; мета і завдання дослідження; об'єкт і предмет дослідження; інтерпретація основних понять дослідження; формулювання робочих гіпотез; організаційно-методичний план дослідження.
3. Табулювання даних.
4. Графічне представлення частотного розподілу.
5. Методи математичної статистики:
6. Міри центральної тенденції.

Рекомендована література до теми 3:

1. Кашуба М. В. Методологія сучасного наукового дослідження у сфері державного управління : навч. посіб. / М. В. Кашуба, П. М. Петровський; Львів. регіон. ін-т держ. упр. НАДУ. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2006. – 92 с.
2. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Грищенко І. М., Григоренко О. М., Борисейко В. О. – Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2001. – 185 с.
3. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Марцин В. С., Міценко Н. Г., Даниленко О. А. та ін. – Львів : Ромус-Поліграф, 2002. – 128 с.
4. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого: підручник для науковця. – К., 2006. – 302 с.
5. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Цехмістрова Г. С. – К. : Слово, 2003. – 240 с.
6. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2008. – 310 с.

Тема 4. Вибірковий метод у науковому дослідженні в галузі публічного управління

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають опануванню: суцільне дослідження, несучільне дослідження, метод, вибірка, схема, способи, схеми відбору.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи до теми 4

1. Поняття про суцільне та несучільне дослідження.
2. Методи несучільного дослідження.
3. Головні поняття вибіркового методу.
4. Головні способи формування вибіркової сукупності.
5. Прості схеми відбору.

6. Багатоступеневі та комбіновані способи формування вибіркової сукупності.

7. Невипадкові схеми відбору.

Рекомендована література до теми 4:

1. Методологія наукових досліджень з державного управління : хрестоматія / упоряд. : С. В. Загороднюк, О. Л. Євмешкіна, В. В. Лещенко ; за заг. ред. д-ра політ. наук К. О. Ващенко. – К. : НАДУ, 2014. – 180 с.

2. Методологія державного управління / наук.-ред. колегія : Ю. П. Сурмін (співголова), П. І. Надолішній (співголова) та ін. – 2011. – 692 с.

3. Сурмін Ю. П. Майстерня вченого: підруч. для науковця. – К., 2006. – 302 с.

4. Кашуба М. В. Методологія сучасного наукового дослідження у сфері державного управління : навч. посіб. / М. В. Кашуба, П. М. Петровський; Львів. регіон. ін-т держ. упр. НАДУ. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2006. – 92 с.

5. Методологія системних досліджень в державному управлінні: навч. посіб. / Бакуменко В. Д. , Кравченко С. О. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 116 с.

6. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Грищенко І. М., Григоренко О. М., Борисейко В. О. – КНТЕУ. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2001. – 185 с.

Тема 5. Аналіз документів як метод набуття первинної інформації у ході дослідження з публічного управління

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають опануванню: традиційний аналіз, формалізований аналіз (контент-аналіз), вибір та якість документальної інформації, критичне ставлення до документів, спостереження, програма спостереження, види спостереження.

Семінарське заняття – 2 години

План

1. Традиційний аналіз.
2. Формалізований аналіз (контент-аналіз).

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи до теми 5

1. Традиційний аналіз.
2. Формалізований аналіз (контент-аналіз).
3. Вибір та якість документальної інформації.
4. Необхідність критичного ставлення до документів.

Рекомендована література до теми 5:

1. Державне управління : основи теорії, історія і практика : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Їжа, Г. І. Арабаджи // за ред. Надолішнього П. І., Бакуменка В. Д. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.

2. Дудник І. Вступ до загальної теорії систем : навч. посіб. / І. М. Дудник. – К. : Кондор, 2009. – 206 с.

3. Кашуба М. В. Методологія сучасного наукового дослідження у сфері державного управління : навч. посіб. / М. В. Кашуба, П. М. Петровський; Львів. регіон. ін-т держ. упр. НАДУ. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2006. – 92 с.

4. Концептуальні засади взаємодії політики й управління / Е. А. Афонін, Я. В. Бережний, О. Л. Валевський та ін.; за заг. ред. В. А. Ребкала. – Навч. посіб. – К. : НАДУ, 2010. – 300 с.

5. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.

Тема 6. Спостереження як метод збору первинної інформації у науковому дослідженні з публічного управління

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають опануванню: традиційний аналіз, формалізований аналіз (контент-аналіз), вибір та якість документальної інформації, критичне ставлення до документів, спостереження, програма спостереження, види спостереження.

Семінарське заняття – 2 години

План

1. Розробка програми спостереження.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи до теми 6

1. Програма спостереження.

2. Види спостереження.

Рекомендована література до теми 6:

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко; редкол. : В. М. Князєв, П. І. Надолішній, М. І. Мельник [та ін.] ; Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.

2. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень. – К. : Вища школа, 1997. – 271 с.

3. Дудник І. Вступ до загальної теорії систем : навч. посіб. / І. М. Дудник. – К. : Кондор, 2009. – 206 с.

4. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.

5. Методологія державного управління : словник-довідник / уклад. : В. Д. Бакуменко (кер. автор. кол), Д.О. Безносенко, С.В. Бутівченко та ін. // заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева, В.Д. Бакуменка. – К. : НАДУ, 2004. – 196 с.

6. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2008. – 310 с.

Тема 7. Опитування як метод отримання первинної інформації в ході дослідження з публічного управління

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають опануванню: фіксація результатів, види опитувань, типи і форми питань, закриті питання, принципи побудови анкети, анкетування, експеримент, експериментальні змінні.

Семінарське заняття – 1 година

План

1. Використання шкал для упорядкування відповідей на закриті питання.
2. Правила побудови питань, принципи побудови анкети і вимоги до проведення анкетування.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи до теми 7

1. Види опитувань у дослідженнях проблем в галузі публічного управління.
2. Типи і форми питань, які використовують при опитуванні.
3. Правила побудови питань, принципи побудови анкети і вимоги до проведення анкетування.

Рекомендована література до теми 7

1. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 142 с.
2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. В Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / В.М. Михайлов та ін. – Харків :ХДУХТ, 2014 – 220 с.
4. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Марцин В. С., Міценко Н. Г., Даниленко О. А. та ін. – Львів : Ромус-Поліграф, 2002. – 128 с.

Тема 8. Експеримент як спосіб перевірки наукових гіпотез

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають опануванню: фіксація результатів, види опитувань, типи і форми питань, закриті питання, принципи побудови анкети, анкетування, експеримент, експериментальні змінні.

Семінарське заняття – 1 година

План

1. Види експериментів у дослідженнях з публічного управління.
2. Умови отримання достовірних даних за підсумками експерименту в магістерському дослідженні.

Завдання для самостійної роботи до теми 8

1. Поняття експерименту у наукових дослідженнях проблем в галузі публічного управління.
2. Умови проведення експерименту.
3. Види експериментів у дослідженнях з публічного управління.
4. Умови отримання достовірних даних за підсумками експерименту в магістерському дослідженні.

Рекомендована література до Теми 8

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. В Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
2. Методологія державного управління / наук.-ред. колегія : Ю. П. Сурмін (співголова), П. І. Надолішній (співголова) та ін. – 2011. – 692 с.
3. Сурмін Ю. П. Майстерня вченого: підручник для науковця. – К., 2006. – 302 с.
4. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2008. – 310 с.

Питання для підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
«Методологія публічного управління»

1. Сутність, функції і значення науки.
2. Поняття наукового дослідження з публічного управління.
3. Поняття про методологію та методи наукового дослідження.
4. Види наукових досліджень з публічного управління.
5. Етапи наукових досліджень.
6. Системний підхід як методологія наукових досліджень з публічного управління.
7. Сутність системного підходу.
8. Класифікація систем.
9. Основні принципи системного підходу.
10. Системний аналіз.
11. Моделювання як метод наукового пізнання.
12. Місце і роль програми в дослідженні.
13. Структура програми: постановка проблеми, формулювання теми дослідження.
14. Мета і завдання дослідження.
15. Об'єкт і предмет дослідження.
16. Інтерпретація основних понять дослідження; формулювання робочих гіпотез.
17. Організаційно-методичний план дослідження
18. Ознаки і змінні.
19. Типи і характеристики шкал для вимірювання.
20. Табулювання даних.
21. Обчислення абсолютних, відносних, відсоткових та накопичених частот.
22. Графічне представлення частотного розподілу.
23. Методи математичної статистики.
24. Вибірковий метод у науковому дослідженні в галузі публічного управління.
25. Поняття про суцільне та несуцільне дослідження.
26. Методи несуцільного дослідження.
27. Головні поняття вибіркового методу.
28. Головні способи формування вибіркової сукупності.
29. Прості схеми відбору.
30. Багатоступеневі та комбіновані способи формування вибіркової сукупності.
31. Традиційний аналіз.
32. Формалізований аналіз (контент-аналіз).

33. Вибір та якість документальної інформації.
34. Необхідність критичного ставлення до документів.
35. Спостереження як метод збору первинної інформації у науковому дослідженні з публічного управління.
36. Поняття спостереження.
37. Програма спостереження.
38. Види спостереження. Фіксація результатів.
39. Підготовка спостерігача.
40. Опитування як метод отримання первинної інформації в ході дослідження з публічного управління.
41. Види опитувань у дослідженнях проблем в галузі публічного управління.
42. Типи і форми питань, які використовують при опитуванні.
43. Використання шкал для упорядкування відповідей на закриті питання.
44. Правила побудови питань, принципи побудови анкети і вимоги до проведення анкетування.
45. Експеримент як спосіб перевірки наукових гіпотез.
46. Поняття експерименту у наукових дослідженнях проблем в галузі публічного управління.
47. Експериментальні змінні. Умови проведення експерименту.
48. Види експериментів у дослідженнях з публічного управління.
49. Умови отримання достовірних даних за підсумками експерименту в магістерському дослідженні.
50. Поняття та сутність наукових досліджень в публічному управлінні.

Розглянуто і схвалено на засіданні оперативної наради кафедри управління та адміністрування, протокол від 26 серпня 2020 р. № 18

Керівник кафедри

Сергій ШЕВЧЕНКО